

FAGFORBUNDET

INFORMASJONSBLAD TIL TILLITSVALGTE

omtanke

solidaritet

samhold

OSS

TILLITSVALGTE

NOVEMBER NR. 8 | 05 | ÅRGANG 3 |

Kristin Halvorsen (SV) – Norges første kvinnelige Finansminister.

*Hun har lagt fram et stasbudsjett som viser
vilje til ny kurs.*

*– Vi er godt fornøyd med endringene i
Bondevikregjeringens budsjett, sier
forbundsleder Jan Davidsen.*

*Han tenker først og fremst på det kraftige
løftet til kommunene.*

*Ifølge Davidsen vil dette gi grunnlag for
økt aktivitet og bedre kvalitet på tjenestene.*

Rutiner og verving...

SIDE 2

I dette nummer:

Rød-grønt håp for kommunene 3
Fagforbundet aktive i media 4
Viser vilje til ny kurs 5
Det nytter..... 5
Te høgre på stivnakka vis 6

Ikke ivaretatt 8
Konkurransetsetter
– setter munnkurv på ansatte 9
Modellkommunemetodikken
tar over 10

Veien blir til mens vi går 12
Gud betaler ikke for rørene 14
Fagforbundet på en vinterskjerm
nær deg..... 15
Bli med til Angola 16

Rutiner og verving

Vi har problemer med rutinene våre når det gjelder nyinnmeldinger av medlemmer. Personer melder seg inn, og så senker stillheten seg. Ikke et ord å høre fra Fagforbundet på uker.

| TEKST OG FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN |

Mette Nord i Arbeidsutvalget prøver å nøste opp i dette. Hvor er flaskehalsene? Hvorfor får vi stadig beskjeder om at personer prøver å melde seg inn i Fagforbundet, men ikke får det til? Det er flere som har prøvd via nettet og andre har prøvd andre veier.

Fane 2-ansvarlige

– Vi har 400 trekklistor med ca 11 000 medlemmer som ikke er ferdigbehandlet med riktig arbeidssted, riktig trekk osv.

– Dette er ganske hårreisende, sier Mette Nord. Hun understreker at de Fane 2-ansvarlige i fagforeningene er viktige i denne sammenhengen. Hun understreker også at fylkene har et spesielt ansvar for å påse at Fane 2-ansvarlige har den opplæringen de trenger for å utføre jobben.

– De må inn på listene og ajourføre hver uke. Alle nye medlemmer må registreres fortløpende. Kommer de ikke på trekk første måneden, må de få beskjed om det og få tilbud om å betale forsikring for den måneden. Dette er rutine flere steder og det fungerer godt. Men vi vet også at det i andre fylker er rutiner på en gang i måneden. Er vi da litt uheldige, kan det gå flere måneder før medlemmet er inne.

Tidligere har det vært kritikk av Fagforbundet sentralt at velkomstpakkene til nye medlemmer kommer seint. Dette er ordnet opp i og det sendes ut til alle nye i Fane 2, hver uke.

Ifølge Mette Nord er dette også et økonomisk spørsmål for de lokale fagforeningene.

– I tillegg til at medlemmene har krav på å bli ivarettatt, vil dette også sikre fagforeningenes økonomi. Og med mange medlemmer og trygg økonomi så vil jo handlefriheten øke, sier hun.

Verving

Keep it simple – gjør det enkelt. Spør. Førti prosent av de kommunalt ansatte er ikke fagorganiserte.

– Det er dem vi skal verve først og fremst, sier Mette Nord. Hun synes noen gjør det vanskeligere enn det er.

– Vi må ut og spørre folk om de vil bli medlem hos oss. Her trenger vi også gode rutiner. Hvordan tar vi i mot nyansette? Har vi oversikt over hvem som er innmeldt og hvem som er uorganiserte på arbeidsplassen vår? Hvordan ser oppslagstavla ut? Er vi synlige. Ofte gjør vi det verre enn det er. Er vi redd for å få vanskelige spørsmål, så er det jo bare å si at dette skal jeg undersøke og komme tilbake med svar. Som regel er hovedgrunnen til at folk ikke er medlemmer, at de ikke er blitt spurt.

For mye politikk

Med jevne mellomrom dukker det opp kritikk av Fagforbundet at det drives for mye med politikk. Det har kommet fram at enkelte medlemmer som tidligere har vært i Norsk Helse- og Sosialforbund er spesielt misfornøyde etter siste valgkamp.

– Det er en gedigen misforståelse at

det gamle NHS ikke drev med politikk. Hvordan skulle vi ellers ha klart å få til for eksempel videreutdanninga, eller stoppa omgjøringen av hjelpepleierstillinger til sykepleierstillinger over hele landet? Eller hvordan tror noen at vi hadde klart å få inn både vårt syn på heltid og deltid og skift og turnus i regjeringserklæringen, dersom vi ikke hadde jobba opp mot de politiske partiene?

I femten år drev jeg med lobbyvirksomhet i forhold til de politiske partiene som støttet vår sak. Jeg forstår ikke hvor det har kommet fra at NHS ikke drev med politikk? Så lenge det ikke er vi som sitter på Storting og i Regjering, så må vi pleie kontakten med de partiene som støtter oss.

Mette Nord synes det var enkelt denne gangen.

– Se på forslaget til ny arbeidsmiljølov som de borgerlige vedtok. 13 timers noramalarbeidsdag, flere midlertidige stillinger, kutt i sykelønna og dårligere stillingsvern. Dette er ikke politiske partier som vi som fagorganisasjon er tjent med å ha i posisjon. Derfor oppfordret vi til å stemme på ett av de partiene som ikke ønsker å undergrave vanlig folks rettigheter, sier Mette Nord.

Hun mener tillitsvalgte på arbeidsplassene må diskutere disse sakene.

– Vi gjør jo ikke jobben vår hvis vi ikke jobber for å få våre saker på dagsorden.

FAGFORBUNDET

Utgever: Informasjonsavdelingen
i Fagforbundet

Fagredaktør: Kari-Sofie Jenssen
kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no

Redaktør: Tone Zander

Layout: Informasjonsavdelingen

Forsidefoto: Kari-Sofie Jenssen

Redaksjonen avsluttet: 14. november

Opplag: 20 000

Trykk: Aktietrykkeriet

Foto: Kari-Sofie Jenssen

RØD-GRØNT håp for kommunene

De rød-grønne partiene sluttet seg til Fagforbundet krav foran årets stortingsvalg. Allerede nå kan vi se at den nye regjeringen med Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet er godt i gang med å oppfylle kravene.

| TEKST: TROND JENSRUD |

Kommunal og distriktsminister Åslaug Haga kunne under presentasjonen av regjeringserklæringen, fortelle at kommunene skal få 5,4 milliarder mer i frie inntekter i 2006. Fagforbundet har store forhåpninger til at det i årene framover

blir satset på kvalitet på de kommunale tjenestene.

Statsminister Jens Stoltenberg sa på sin første pressekonferanse at det viktigste målet for regjeringen var å skaffe arbeid til alle. Ledigheten skal ned. Vi må ta vare på de arbeidsplassene vi har, og skape nye, med en offensiv næringspolitikk, lovet Stoltenberg. Dette er helt i tråd med et av våre hovedkrav.

Et av de viktigste kravene fra en samlet fagbevegelse til den nye regjeringen, var å reversere den ny arbeidslivsloven. Etter at regjeringen hadde sittet i tre uker, fremmet de forslag om å endre loven. Det blir ingen generell adgang til midlertidige stillinger, normalarbeids-

dagen skal vernes og folk skal få betalt for overtidarbeid.

Fagforbundet hadde også krav om at Folketrygden skal forsvares. At alle skal sikres god kvalitet i skole, helse og omsorg. Alt tyder på at også dette er krav som vil bli fulgt opp av den nye regjeringen. Et annet viktig krav fra Fagforbundet var at sykehusene skal få mer ressurser og sterkere folkevalgt styring. I regjeringserklæringen er det klare føringer i den retning.

Jens Stoltenberg, Kristin Halvorsen og Åslaug Haga har begynt bra. Vi er overbeviste om at det er mulig å snu kursen på mange viktige områder.

Alt vi gjør har en verveeffekt

Det å være synlig ute på arbeidsplassene, delta i samfunnsdebatten, delta i ulike arrangement i lokalsamfunnet, har det til felles at det har en verveeffekt: Medlemmer vi har i dag blir minnet om at de er organisert i et forbund som er engasjert, dyktig og med gjennomslagskraft. De som vurderer å melde seg inn, kan oppleve det som lettere å si ja når de stadig blir minnet om vår eksistens.

Arbeidsgruppa som er satt ned sentralt for å jobbe spesielt med verving i

Fagforbundet trenger innspill fra dere. Send oss historier fra små og store ting dere har satt i gang lokalt. Alle tips, råd og innspill dere kan dele med

resten av organisasjonen er det stor etterspørsel etter. Har dere spesielle ønsker om materiell, forslag til satsningsområder, har fått avisinnlegg på trykk m.m. – la oss få vite om det. Tillits-valgnettets vervesider skal bli aktivt brukt av denne arbeids-

gruppa. Har dere innspill til de sidene vil vi gjerne høre om det også.

Sammen for

kvalitet

STATSSEKRETÆR WEGARD HARSVIK

Wegard Harsvik, informasjonsrådgiver for den politiske ledelsen i Fagforbundet, er utnevnt til statssekretær i Helse og omsorgsdepartementet. Departementet ledes av Sylvia Brustad

– Vi er veldig glade for at en av Fagforbundets ansatte er valgt til å jobbe i dette departementet. Selv om det er et tap å miste Harsvik, er det en trygghet for oss at han går inn i denne jobben. Vi vet at han har god innsikt på dette området og at han vil gjøre en god jobb, sier lederen av Fagforbundet, Jan Davidsen.

Foto: Kari-Sofie Jenssen

Send en mail til: marianne.solem.hansen@fagforbundet.no

Inn i Nei til EU

Mette Henriksen Aas, seksjonsleder i Seksjon kirke-, kultur og oppvekst, og medlem av Arbeidsutvalget i Fagforbundet ble valgt til styremedlem i Nei til EU. Heming Olausen og Jo Stein Moen ble gjenvalgt, henholdsvis som leder og nestleder.

Organisasjonen Nei til EU har denne uken gått på medlemsjakt blant Stoltenberg-regjeringens medlemmer.

Nei til EU var i forbindelse med landsmøte på statsrådsjakt; Og i Stoltenbergregjeringa er nå syv statsråder betalende medlemmer. I alt er 11 av 19 statsråder i den rød-grønne regjeringa motstandere av EU-medlemskap. Det er Nei til EU strålende fornøyd med.

| TEKST: RANDI TEVIK |

FAGFORBUNDET aktive i media

Fagforbundet markerte seg svært bra i media gjennom årets valgkamp. Det viser en analyse fra Observer. Jan Davidsen er den suverent mest omtalte, men mange andre tillitsvalgte har også markert Fagforbundet på en god måte i valgkampen.

| TEKST: TROND JENSRUD |

I valgkampen var Fagforbundet aktive i media. Dette gjelder både forbundet sentralt og ikke minst fylkeskretser og fagforeninger. Det viser medieanalysen fra Observer, for perioden 11. juni til 15. september 2005. Analysen omfatter riksmedia og de største lokal- og regionaviser. Den viser at mange tillitsvalgte i Fagforbundet har vært aktive både med utspill og leserinnlegg i avisene.

Stor aktivitet i fylkene

Det er mange tillitsvalgte i forbundet som har vært aktive i valgkampen med både utspill og leserinnlegg. Selvsagt er det slik at forbundsledelsen med Jan

Davidsen og Gerd Kristiansen i spissen har hatt flest medieoppslag i valgkampen. Men det er hele 130 personer som har uttalt seg eller skrevet innlegg for Fagforbundet i perioden.

Rune Mathisen, ungdomstillitsvalgt i Vestfold utmerket seg med hele ti oppslag i perioden. Leder i Fagforbundet i Nord-Trøndelag, Mildrid Finnehaug, følger tett etter med åtte oppslag. Jorunn Romsdal i Fagforbundet i Finnmark og Vegard Granaune, ungdomstillitsvalgt i Nord-Trøndelag, hadde begge sju medieoppslag.

Davidsen mest markert

Et søk i tekstarkivet, Atekst, viser at Jan Davidsen er den mest markerte forbundslederen både i og utenfor LO.

Av ledere innen fagbevegelsen, er det kun LO-leder Gerd Liv Valla som har flere medieoppslag i valgkampen enn Davidsen.

Fra 1. august til 15. september får man over 80 treff i Atekst, ved å søke på Jan Davidsen. Tilsvarende tall for andre profilerte forbundsledere ligger på under 20.

TA GODT VARE PÅ DENNE

Prinsipp- og handlingsprogrammet og vedtekter er endelig vedtatt og ferdig trykket og vil bli sendt ut. Ta godt vare på det. Boka har gode marger og blanke sider bakerst som egner seg for egne notater. For å spare trykkeutgifter i forbundet sentralt, håper vi at dere følger denne oppfordringen; merk boka med navn og fagforening, ta din egen med på møter og kurs og ta den med hjem igjen. Boka er også lagt ut på nettet. I stedet for å dele den ut på alle kurs og konferanser til folk som egentlig har den fra før, ta det dere trenger ut fra nettet og kopier.

| TEKST: KARI-SOFIE JENSSEN |

omtanke solidaritet samhold

**Prinsipp- og handlingsprogram
Vedtekter • 2005–2009**

 FAGFORBUNDET

Viser vilje til ny kurs

– Vi er godt fornøyde med de endringer som er foretatt i Bodevikregjeringens budsjett, sier Jan Davidsen.

| TEKST: KARI-SOFIE JENSSEN |

Regjeringen viser vilje til ny kurs. Jeg tenker spesielt på det kraftige løftet til kommunene. Dette gir grunnlag for økt aktivitet og enda bedre kvalitet på tjenestene.

Det er imidlertid ikke alle kommuner som ser seg i stand til å bruke pengene til økt aktivitet. Enkelte kommuner sier at de vil bruke pengene til å betale ned gjeld.

Finansminister Kristin Halvorsen svarte journalistene at hun hadde forstå-

else for at noen av kommunene tenker i den retningen. Det tar tid å komme på beina etter lang tid med sulteforing.

Også Jan Davidsen forstår at de kommunene som har pådratt seg så stor gjeld at de ikke lenger kan ta opp lån for å investere, ønsker å bruke penger på å nedbetale gjeld.

– Men 5,4 milliarder er mye penger. Og det kommer i tillegg til de ømerkede midlene. Sykehusøkonomien er også styrket med en halv milliard. Det er bra, sier Davidsen.

I tillegg nevnte Davidsen at det var positivt at det gjeninnføres skatt på aksjeutbytte, sånn at skatten på kapital- og arbeidsinntekt jevnes ut. Videre er skole, helse, omsorg og samferdsel prioritert opp. Det er viktig at fellesoppgavene

løses, framfor at det private forbruket øker. Fratrukk for fagforeningskontingenten er økt med 450,- til 2250,-.

Skuffende

Fagforbundet er sammen med LO, skuffet over at regjeringen ikke retter opp i kuttene i ledighetstrygden for de arbeidsledige fra januar 2006. Det ville vært i tråd med det som ble lovet i valgkampen.

– Ensidig skatteskjerpelsene for oljearbeidere, sjøfolk og pendlere er heller ikke en god sak. Endringene i toppskatten er også skuffende. De med en vanlig lønn tilgodesees med noen få hundrelapper i året, mens de med en million i lønn får mer enn 50 000 i skattelette, sier Jan Davidsen.

Det nytter

Valgretten ved virksomhetsoverdragelse er tilbake i det rødgrønne forslaget til Arbeidsmiljølov. Bondevikregjeringen vedtok at denne retten skulle bortfalle.

| TEKST: KARI-SOFIE JENSSEN |

En fornøyd forbundsleder sier at denne saken nettopp viser forskjellen på å ha en regjering som hører på oss og vil samarbeide og en regjering som ikke ønsker samarbeid.

– Fagforbundet engasjerte seg mye i denne saken, både med politikere og forbundets advokater. Og vi vant fram. En takk til arbeidsminister Bjarne Håkon Hanssen for det, sier Jan Davidsen. Ny arbeidsmiljølov vil gjelde fra 1. 1. 2006.

Valgrett

Ved virksomhetsoverdragelse følger de ansatte med på lasset, enten de ønsker det eller ikke. Enkelte ganger er det også bestemt i konkurransegrunnlaget at de ansatte skal følge med over til ny arbeidsgiver.

På slutten av 90-tallet vedtok EF-domstolen at det er en grunnleggende sosial rettighet å si nei til å bli med over til ny arbeidsgiver som du selv ikke har valgt. Det er selve reservasjonsretten. Samtidig sa EF-domstolen at det var opp til nasjonal rett å avgjøre om man har rett til å bli hos opprinnelig arbeidsgiver.

Høyesterett har sagt at man har den retten i noen tilfeller i Norge. Blant annet sa de det i Miljøtransportsaken. Her ble det lagt vekt på at Oslo Kommune var en arbeidsgiver med en overtallighetsavtale med de ansatte og en mer omfattende virksomhet enn Miljøtransport. Avtalen har status som tariffavtale og gir rettigheter til omplassering eller omskolering.

Konsekvenser

I Bodevikregjeringens forslag til arbeidsmiljølov var den domstolskapte valgretten fjernet. Arbeidstakerne ville ikke lenger ha noe vern mot å få betydelig dårligere lønns- og arbeidsvilkår, og ikke minst bortfall av pensjonsavtaler, dersom private tilbydere vant når virksomheten var konkurranseutsatt. Valgretten skulle avskaffes. Stortinget kan overprøve Høyesterett.

– Dette har betydning for medlemmene våre som konkurranseutsettes og når ambudet vinnes av andre enn kommunen. Det har også betydning dersom deler av kommunal virksomhet outsources, sier forbundsadvokat Hans Christian Monsen.

Valgretten er et viktig virkemiddel for å verne pensjonsvilkår og ansettelsestrygghet

Ill.foto: Jan Lillehamre

Han understreker at valgretten kan være et viktig virkemiddel for å verne våre medlemmers ansettelsestrygghet og kommunale pensjonsvilkår. Private anbydere vil vanligvis ha et stort konkurransefortrinn fordi pensjons- og lønnsutgiftene kan være opp til 15-20 prosent lavere enn i offentlig sektor.

– Te høgre på stivnakka vis

I Akershus Amtstidende mandag 5. september kunne innbyggerne i Frogn lese, eller synge om de ville, Kråkevisa, i ny språkdrakt. Visa handlet om privatisering av renholdet i Frogn kommune; «Når renhold i Frogn ska bedømmes te pris. Hei fara! Bedømmes te pris, det kikkes te høgre på stivnakka vis...»

| TEKST OG FOTO: RANDI TEVIK |

Og det har politikerne gjort. Fra januar 2006 er det ISS som utfører renholdet i Frogn, da er det ISS som har arbeidsgiveransvar, da er det ISS som eier utstyr og maskinpark og er part i tariffavtalene. Kommunepolitikerne har sagt et knusende faltu, riltu, raltu ra til sine egne ansatte.

– De ansatte er null verdt, og menneskelig sett er dette bare trist, sier hovedtillitsvalgt Lill Ann Solli.

Fagforbundet Frogn har sammen med opposisjonen i Frogn kommunestyre (Ap, SV, V, KrF og Sp) slåss for å beholde de kommunale renholderne.

Mandag 5. september tapte de. Høyre, FrP og Pensjonistpartiet overførte med en stemmes overvekt; alt renhold til ISS Facility Services AS.

Som takk for årelangt slit, effektivisering og omstilling har godt over 20 renholdere fått siste hilsen fra Frogn kommune; Brev om overføring av ansetelsesforhold til ISS.

Tull med tall

Fagforbundet har gjennom hele anbudsprosessen ment at tallene som ligger til grunn for vedtaket er gale og ufullstendige.

Den lokale fagforeninga har fått bistand både fra forbundet sentralt og fra Kompetansesenteret for Østlandet.

– Støtten fra forbundet har vært kjempeviktig for oss hele veien, sier Solli. Hun synes det er utrolig bittert at ikke politikerne verdsetter sine ansatte mer enn de gjør.

– Frogn kommune Eiendom og utvikling kunne fått beholde renholdet, og sikkert spart penger, sier Lill Ann Solli. Hun forteller at i 2004 var de kommunalt ansatte renholderne med på å spare inn ved å redusere med 6,5 årsverk.

Nå er det ISS som nyter godt av denne innsparingen, siden tallmaterialet som kommunestyret fikk, var basert på fjorårets budsjett. Høyresida mener at kommunen sparer 3,9 millioner kroner ved å la ISS overta renholdet, noe til og med rådmannen tilbakeviser.

– De 200 000 kronene som ISS lå under anbudet fra FK Eiendom og utvikling vil nok vise seg å krympe fort når renholdsgiganten skal begynne å tilleggsfakturere, tror Solli.

Ofrer de ansatte

Flertallet i Frogn kommunestyre har kvittet seg med en utsatte gruppe arbeidstakere, og kaller det et sparetiltak.

Det kan vise seg at prisen blir høy, både menneskelig og økonomisk.

Fagforbundet og hovedtillitsvalgt Lill Ann Solli mener anbudet fra ISS inneholder momenter kommunen ikke har tatt hensyn til når de valgte bort de kommunalt ansatte renholderne til fordel for ISS. Fagforbundet har papirer og tall som viser hvor langt unna virkeligheten politikerne er når de hevder å spare 3,5 millioner ved å velge ISS.

– Bare det at Frogn «selger» utstyrs-parken de selv priser til over 500 000 kroner til ISS for skarve 65 000 viser at anbudet fra ISS ikke gir noen gevinst, sier Solli, og legger til at det som går mest inn på henne er de menneskelige kostnadene denne virksomhetsoverdragelsen har.

Usikker framtid

Renholderne i Frogn har som kommunalt ansatte vært en naturlig del av arbeidsmiljøet på den arbeidsplassen de har hatt renholdet på. En renholder er voksenkontakt for mange barnehageunger og skoleelever. En renholder er samtalepartner og miljøarbeider på sykehjemsavdelingene. En renholder er vedlikeholdsarbeider i videste forstand.

– Jeg tror ikke ISS har tatt høyde for at renhold er noe annet enn en vare til fast

Tøff prosess: Hovedtillitsvalgt Lill Ann Solli og styremedlem Inger Elisabeth Keim er slitne etter en tøff prosess der mange har hatt det vondt.

pris, sier Solli. Hun legger til at det verste er at renholderne selv blir fratatt både sikkerhet for arbeidstid, arbeidssted og det sosiale fellesskapet de har hatt i kommunen.

Fagforbundet har krevd at alle ansatte får beholde tariffavtalene sine. Allerede i mai 2006 skal nye avtaler forhandles fram, og da kan både pensjoner, retten til dagrenhold og lønn ryke. Mange er i tillegg redd for at de må bli pendlere; dersom ISS tilbyr jobb utenfor Frogn kommune og arbeidstakere takker nei, betyr det arbeidsledighet.

– Det er ISS som sitter med alle korta når det gjelder framtida til de ansatte. Vi skal slåss med nebb og klør for å ivareta våre medlemmer innenfor det lovverket vi har, lover hovedtillitsvalgt Lill Ann Solli. Hun får full støtte av fagforeningsveteran og styremedlem Inger Elisabeth Keim, som også har vært sentral i kampen for renholderne i Frogn kommune.

Så har vel viseskriveren rett da når det i kråkevisedrakt står at
«Så kor e nå tankan om arbeidsliv?
Hei fara! Om arbeidsliv.
Når pengene verdsettes mere enn liv!
Fy fra!
Penger verdsettes mere enn liv.»

NÅR VIRKSOMHETEN SKIFTER EIER

- Virksomhetsoverdragelse er regulert i arbeidsmiljølovens kapittel 12 a.
- Hensikten med arbeidsmiljølovens regler ved virksomhetsoverdragelse er å sikre at arbeidstakernes arbeidsforhold og betingelser ikke endres på grunn overdragelsen.
- De rettigheter og plikter som gjelder mellom den ansatte og den opprinnelige arbeidsgiver på overdragelsestidspunktet skal respekteres av ny arbeidsgiver. Dette gjelder både muntlige avtaler og praktiske rettigheter.
- Dersom ny arbeidsgiver ikke overholder tidligere avtaler, kan den ansatte rette krav mot sin tidligere arbeidsgiver. I jussen uttrykkes dette som at den opprinnelige arbeidsgiver og ny arbeidsgiver er solidarisk ansvarlig for at arbeidsavtalen overholdes.
- Virksomhetsoverdragelse er ikke oppsigelsesgrunn. Dersom arbeidstaker blir oppsagt samtidig med virksomhetsoverdragelsen, må arbeidsgiver bevise at dette ikke har noe å gjøre med overdragelsen. I motsatt fall er oppsigelsen ugyldig.

KILDE: ARBEIDSTILSYNET

Kalde fakta om

VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE i Frogn

- Frogn kommune har fra 01.01.2006 overført renholdsfunksjonen, og alle ansatte til ISS Facility Services AS.
 - De ansatte det gjelder fikk brev om dette datert 17.10.2005. Samtidig fikk de tilsendt ansettelsesavtale i ISS. Avsender var kommunalsjef i Frogn, Espen Pålsrud og regionsjef i ISS, Roar Hall.
 - Fristen for å godta eller ikke godta ansettelse i ISS var satt til 31.10 2005.
 - ISS vil ha individuelle samtaler med de som godtar ansettelse i løpet av de to første ukene i november.
 - I brevet står det at overføringen ikke vil medføre endringer i forhold til lønn og stillingsstørrelse.
- men...**
- informasjon om utbetaling av lønn i ISS og feriepenger i Frogn kom-mune datert 17.10 2005, underskrevet Eli F Hartvigsen, personalkonsulent er ikke like beroligende; Av denne informasjonen framgår det at renholdere som fra 01.01 2006 er ansatt i ISS, ikke får ordinær lønn før 15. februar. Frogn kommune tilbyr seg imidlertid å forskuttede feriepenger som egentlig skal komme 12. juni til 12. januar.

IKKE ivaretatt

Renholderne i Frogn er ikke fulgt opp eller tatt vare på i det hele tatt. Unni Rasmussen, rådgiver på Kompetansesenteret for Østlandet er slett ikke imponert over personalpolitikken i Frogn kommune.

| TEKST: RANDI TEVIK |

– Det er Fagforbundet som har forklart, beroliget, rådet og trøstet, forteller Rasmussen, som understreker at forbundet har vært ryddige og saklige hele veien.

Unni Rasmussen har sammen med advokat Nils Lie bistått Fagforbundet Frogn, og Rasmussen har sammen med hovedtillitsvalgt hatt individuelle samtaler med medlemmene. Fagforbundet har krevd valgrett etter arbeidsmiljølovens kapittel 12a for seks ansatte.

I tillegg til krav om valgrett har forbundet sendt krav om fast ansettelse for tre renholdere, hvor det for to gjelder utvidelse av stilling.

– Disse er per i dag oppført som vikarer i Frogn kommune, noe som gjør at den ene ikke har fått avtale med ISS i det hele tatt. De to andre har fått avtale om bare en liten stillingsstørrelse, forteller Rasmussen.

Fagforbundet mener at arbeidsavtalene om midlertidig tilsetning er i strid med AML §58 A.

Lønn i januar

ISS er også tilskrevet fra Fagforbundet med krav om at renholderne skal få lønn som vanlig den 12. januar 2006.

– Vi mener at fast lønn som utbetales delvis på forskudd og delvis på etterskudd hver måned er en rettighet de ansatte har i nåværende arbeidsforhold og som skal videreføres i ISS, sier Rasmussen.

Det gjenstår å se om ISS er av samme mening. Saken vil bli tatt opp i møte med ISS.

Solid støtte: Rådgiver Unni Rasmussen ved Kompetansesenteret for Østlandet er en god støtte for tillitsvalgte og medlemmer i Frogn når renholdsvirksomheten overdras til ISS.

Foto: Per Flakstad

– Vi skal stå på krava for medlemmene så langt vi kan. For de det gjelder mener jeg vi har en god sak, sier Unni Rasmussen.

Må følges opp videre

Hele prosessen i Frogn har vært vond og vanskelig, sier Rasmussen.

– Det som er viktig nå er at renholderne blir tøffe nok til å vise hva anbuds- politikk er i praksis. ISS har priset hver kvadratmeter og hver arbeidsoperasjon. Så skulle noe skje som gjør at en renholder må gjøre en ekstra sveiv med moppen, får vi sørge for at kommunen får en tilleggsfaktura.

– Nå er det ISS som setter grensene, sier Rasmussen, og eierne som skal tjene på det arbeidet renholderne gjør, vil nok ikke godta noen «ekstraservice» til verken gamle eller unge.

Gjort kommunens jobb

Onsdag 26. og fredag 28 oktober hadde Unni Rasmussen og hovedtillitsvalgt Lill Ann Solli individuelle samtaler med de av medlemmene som ønsket det.

– Kommunene har ikke brydd seg om menneskene bak tallene, sier Rasmussen.

Fredag 27. oktober var det medlemsmøte i fagforeninga, og så godt som alle renholdsmedlemmene var der. Dette var det fjerde medlemsmøtet foreninga har hatt i forbindelse med renholdssaken.

Den 11. november skal Fagforbundet Frogn ved hovedtillitsvalgt, forbundsadvokat Nils Lie og Rasmussen ha møte med kommunen.

– Vi har vært ryddige og konkrete i våre krav under hele prosessen, og håper kommuneledelsen ser det, sier Unni Rasmussen. Hun understreker igjen at medlemmene det gjelder har en sterk sak.

KONKURRANSEUTSETTER JOBBER – setter munnkurv på ansatte

Røyken kommune skal sette vaktmestertjenester, renhold, parktjenester og tjenester som kantine og resepsjonstjeneste ut på anbud fra og med 2006. Både styreleder og administrerende direktør i Røyken Eiendom AS nekter de ansatte å uttale seg til pressen.
– Uakseptabelt, sier Fagforbundets Jan Helge Gulbrandsen
og får støtte av Gunnar Bodahl-Johansen ved Institutt for Journalistikk.

| TEKST: SIRI BAASTAD |

Røyken Eiendom AS – REAS – ble etablert 22. juni 2000 i forbindelse med utfusjonering av eiendomsmassen fra Røyken Energiverk AS. REAS har i dag 65 ansatte, hvor 50 av disse arbeider med renhold, drift- og vedlikehold, fagarbeide innen tømrer- og elektrikerfag samt anleggsgartnervirksomhet.

REAS fikk ansvaret for utvikling og bygging av alle investeringsprosjekter for Røyken kommune. Ansvaret omfatter også all utleie til den enkelte bruker, samt innleie til kommunale formål. Selskapet skulle også utvikle eiendomsmassen, utbygge nye eiendommer, stå for forvaltning, drift og vedlikehold samt ekstern utleie.

Hensikten med omorganiseringen var å frigjøre kapital, skille ut virksomhet som ikke ble ansett som kommunal kjernevirksomhet, synliggjøre arealbruk, sikre et optimalt vedlikeholds-

nivå og skape en enklere selskapsform, heter det i kommunestyrets vedtak.

Realiteten er at kommunen først solgte sine eiendommer til eget eiendomsselskap, for i 2004 å melke det samme selskapet for 40 millioner kroner for å få kommunebudsjettet til å gå opp.

Ut på anbud

Da eiendomsselskapet ble skilt ut i 2001 ble det samtidig vedtatt at selskaps tjenester skulle ut på anbud etter fem år. Nå er disse fem årene gått, og de ansatte frykter naturlig nok for jobbene sine.

– Konkurransetsettingen skal skje gradvis. Det er ikke vedtatt når vi skal begynne. Det er aktuelt å opprette et datterselskap som utfører de tjenestene som skal konkurransetsettes. Slik får vi testet om tjenestene er

konkurransedyktige, sier administrerende direktør i REAS, Bjørn Walther Jensen til Drammens Tidende.

Hvis de ansatte ikke vinner en slik anbudsrunde, kan de også miste jobbene sine. Det er det renholder Eva-Britt Sauthon frykter.

– Jeg har vært ansatt i Røyken kommune i 1986 siden og har hele tiden jobbet med renhold på Spikkestad ungdomsskole. Jeg frykter at jeg mister jobben og får problemer med å finne meg noe nytt. Det er ikke moro i det hele tatt, sier Sauthon til Drammens Tidende.

Tillitsvalgt for renholderne, vaktmestrene og de parkansatte i REAS, Toralf Follstad i Fagforbundet, sover heller ikke like godt om nettene lenger. Han bekrefter at flere enn Eva-Britt Sauthon er utrygg på framtiden.

Nei til lønnsfest i regjeringen

Jan Davidsen og Gerd Liv Valla advarer Jens Stoltenberg og regjeringen mot å bevilge seg selv en større lønnsøkning enn arbeidstakere flest. De mener det vil gi dårligere signaler ut til arbeidstakerne foran neste års hovedoppgjør.

– Når politikere med allerede høye lønninger ikke viser magemål, hvorfor skal medlemmene våre gjøre det? spør Davidsen.

I dag er det en automatisk kopling mellom stasrårslønn, LO-lederens lønn og forbundslederlønna. Denne kopligen vil de kreve opphører, dersom lønnskommisjonens forslag vedtas.

Stortingets lønnskommisjon foreslår at statsministeren skal få en

lønnsøkning på 4, 8 prosent i 2005. Han vil da få 1,07 millioner kroner i årslønn. Videre foreslås det at statsrårslønna økes med 4,3 prosent.

| TEKST OG FOTO: KARI-SOFIE JENSEN |

Gerd Liv Valla og Jan Davidsen oppfordrer regjeringen til å vise magemål i forbindelse med lønnsøkning for politikerne.

Hovedavtaleforhandlingene har startet

Fagforbundet deltar ved revisjon av Hovedavtalen mellom LO og NHO. Møter er avholdt 3. og 8. november. Den viktigste saken fra Fagforbundets side er å få konfliktrett når bedrifter skifter eier og ansatte får dårligere vilkår enn de hadde tidligere. Fra Fagforbundet deltar forbundsleder Jan Davidsen i forhandlingene.

Nye møter 16. og 17. november. Informasjon vil du finne på www.fagforbundet.no etter hvert som forhandlingene skrider fram.

Modellkommunemetodikken

Medarbeiderinitiert omstilling og modellkommunemetodikken er i ferd med å bli honnørord også utenfor Fagforbundet. Landet har nå fått en regjering som bekjenner seg til denne arbeidsmåten.

TEKST: ODDVAR ØVERBØMOEN |

Medarbeiderinitiert omstilling kan være flere ting. Ett felles trekk er at den enkelte medarbeider tas på alvor. Prosessene går nedenfra og opp, ikke ovenfra og ned. Fagforbundet har utviklet modellkommunemetodikken, og mener denne metodikken er det beste verktøyet innenfor medarbeiderinitiert omstilling.

Det viktigste elementet i modellkommunemetodikken er trepartssamarbeidet mellom politisk ledelse, administrativ

ledelse og arbeidstakerorganisasjonene. Samarbeidet bygger på at partene går inn i arbeidet som likeverdige parter. Ingen av partene skal ha tenkt ferdig før de andre involveres. Alle stiller med sin kompetanse og med en innstilling om å finne en løsning som er til beste for innbyggerne, de ansatte og for de som sitter med ansvaret. Dette oppnås ved åpen dialog partene mellom der man i fellesskap arbeider seg fram til beslutninger som alle kan stå bak. De felles beslutningene vil forplikte den enkelte deltakeren i samarbeidet på en mye sterkere måte enn en tradisjonell flertallsbeslutning som regel gjør.

Sentrale tillitsvalgte

I trepartssamarbeidet er det helt sentralt at de tillitsvalgte er pådrivere eller motorer i arbeidet.

Denne rollen kan nok enkelte oppfatte som å stå i konflikt med den tradisjonelle tillitsvalgtrollen som må kjempe for opparbeidede rettigheter og forsvare etablerte ordninger før man kan kjempe for forbedringer sett fra arbeidstakernes side. Forbundet har nå utviklet et kursopplegg for tillitsvalgte, som motorer i omstillingsprosesser. Årsaken til at det er tillitsvalgte som bør arbeide med dette er at da er muligheten for å få prosesser som tar inn i seg det som vanlige medlemmer og vanlige innbyggere i en kommune er opptatt av. I et modellkommuneprosjekt er det særlig disse stikkordene som blir viktige:

- Kvaliteten på tjenestene sett i forhold til innbyggerne/brukerne, politisk og administrativ ledelse, profesjonene og hva som er overordnede mål.
- Finne kostnadseffektive arbeidsmåter,

Her underskrives avtalen om Moss som modellkommune.

Foto: Kari-Sofie Jenssen

- har ledere som støtter endringsinitiativ
- har fagforeninger som bidrar til utvikling
- forutsetter at endring krever anledning til prøving og feiling

Planer viktigst?

For å lykkes i et modellkommuneprosjekt er det viktig å legge gode planer i bunn for hva som skal skje og hva som skal oppnås? Er det ikke slik? Viktigere enn å legge gode planer er å gjøre. Praksis endrer holdninger i større grad enn at holdninger endrer praksis. Det viktige er å skape arenaer der det er lov til å prøve for å lykkes og der det er lov å feile. Etablere læringsarenaer for ideutveksling, erfaringsdeling og kritiske tilbakemeldinger. Dette vokser både den enkelte medarbeider og organisasjonen på. En god regel i arbeidet er å tenke stort, og ta små steg av gangen.

Maktfordeling

Myndiggjøring av ansatte er viktig, det er alle enige om i dag, men det er ikke alle som legger til rette for det. Å myndiggjøre ansatte betyr i sin konsekvens at noen må gi fra seg noe makt og myndighet. Den involveringen som det må legges til rette for må være reell. De som avgir noe makt og myndighet, må på den andre siden kunne gjøre dette i tillit til at resultatet blir bedre enn om de ikke gjorde det. Men selv om noe makt og myndighet blir delegert så delegeres ikke ansvaret. Arbeidsoppgaver delegeres, ikke ansvar. Til grunn for disse gode prosessene må det ligge en åpen dialog. Det er ikke lett, og mange må ha tid til å øve seg på det. Det må det være plass til i et modellkommuneprosjekt. De beslutningene som tas er det ledelsen som har ansvar for å iverksette. Beslutningene må offentliggjøres på en hensiktsmessig måte.

Vi går spennende tider i møte. Forhåpentligvis vil vi oppleve at vår arbeidsmetode blir den som får tilslutning rundt om i landet. For at det skal skje må tillitsvalgte være pådrivere for dette ute på arbeidsplassene. Det finnes nå mye informasjon om modellkommunemetodikken både i teori og praksis på forbundets nettsider:

www.fagforbundet.no/omstilling.

Oddvar Øverbømoen
er rådgiver ved Fagforbundets omstillingsenhet

EUs dobbelmoral

– Det tyrkiske folk er allergisk mot ordet «reform». I de to siste ti-årene har de fått så mange reformer tredd nedover hodet av sin egen regjering, av Det internasjonale pengefondet, av Verdensbanken og av EU, at når de hører ordet reform, tenker de automatisk på deregulering

Dette sa nylig Dr Seyhan Erdogan på konferansen EURECON i Geneve, som samlet nærmere 300 fagforeningsrepresentanter fra hele Europa. Erdogan jobber på institutt for statsvitenskap ved universitetet i Ankara.

– Siden 1980 har nyliberalismen dominert i Tyrkia.

Og hun fortsatte:

– Det er et paradoks at EU på den ene siden forventer at Tyrkia tar grep for å få til et solid helsevesen med tjenester av god kvalitet, de forventer at vi skal ha en aktiv politikk mot fattigdom, en politikk som skal redusere arbeidsledighet og som skal sikre et godt sosialt sikkerhetsnett, samtidig som de insisterer på at vi skal følge en økonomisk politikk som fører til nettopp fattigdom, arbeidsledighet og sosial utstøting. EU promoterer ikke sin sosiale modell i praksis, sa Erdogan.

– Den økonomiske politikken som Tyrkia fører, og som EU presser oss til å føre, innebærer lønnskutt og nedbemanning i offentlig sektor, kutt i offentlige tjenester som for eksempel de sosiale tjenestene, fjerning av landbrukssubsidier og privatisering av statlig virksomhet.

– Fagforeninger i Vest-Europa burde legge press på EU, som ber oss om å gjennomføre en økonomisk politikk som er en katastrofe for de aller fattigste, for de offentlig ansatte. Fagforeningene i Tyrkia, men også i Øst-Europa, har ikke den samme styrken til å få gjennomslag og til å utfordre EU på dette, sa Dr. Erdogan.

tar over

ikke for å spare, men for å heve kvalitet og utvide tilbud.

- Finne gode arbeidsmåter som tar i bruk de ansattes realkompetanse
- Hvilke støttetiltak eller veiledningstiltak må til for å hjelpe fram ideer, prosesser og resultat.

En god modellkommuneprosess vil kunne kjennetegnes ved at den:

- tar opp sentrale deler av kommunens virksomhet
- bygger på innbyggernes/brukernes behov
- skal heve kvaliteten på tjenesten
- stimulerer til idearbeid og samarbeid
- gir utviklingsmuligheter
- stiller krav til kompetanse
- stimulerer til tverrfaglig samarbeid
- er uredd i forhold til kriser og nye problemstillinger

Veien blir til mens vi går

Fagforbundet Akershus samlet i slutten av september lokale seksjonsfolk, nittifem i tallet, til erfaringsutveksling. Deltakerne ble delt i grupper og det kom fram noe gammelt og noe nytt. Gammelt nytt er at de lokale fagforeningene er forskjellige når det gjelder størrelse, struktur, frikjøp og arbeidsfordeling.

| TEKST: RANDI TENVIK |

Nytt er all aktivitet og alle kurs og konferanser som gjennomføres i fagforeningene og på tvers av fagforeningene.

– Det er alltid nyttig å høre hva de sliter med lokalt, sier Britt Pedersen, seksjonsleder for SST og seksjonskoordinator i Akershus.

– Organisasjonen er ung, og veien blir til mens vi går, mener Pedersen. Det er ikke nødvendigvis størrelsen på fagforeninga det kommer an på. Det gjelder både i Akershus og ellers i landet. Fagforbundet Skedsmo og Fagforbundet Ås er eksempel på to fagforeninger der seksjonsarbeidet fungerer godt. Det til tross

for at de er ulik i størrelse. I andre fylker er bildet det samme. Det er ikke bare en variabel som avgjør om seksjonsorganiseringa når ut til det ytterste leddet, som jo er medlemmet.

Hovedpilar

Yrkesorganiseringa og seksjonene er en av hovedpilarene i Fagforbundet. Det er fastslått i rammemodellen som forbundet bygger på, og gjenspeiles i vedtektene. I vervearbeidet, som pågår er det yrkesfaglige i regi av seksjonene sentralt.

I paragraf 11.8 i vedtektene er seksjonsarbeidet i fagforeningen regulert

(se egen rammesak).

Vedtektene er en ting, praktiske løsninger er noe annet. Hvordan skal forbundet klare å bygge en organisasjon der alle medlemmer føler seg ivaretatt, uavhengig av hvor de jobber, hvem som er arbeidsgiver og hvilket yrke de har?

Østfoldmodellen

I Østfold startet Seksjon kirke, kultur og oppvekst (SKKO) tidlig en prosess på tvers av fagforeningene. I hovedsak går dette på å se fylket under ett og finne en praktisk samarbeidsform fagforeningene i mellom.

Fra FAGFORBUNDETS vedtekter 2005 – 2009

Paragraf 6.2

Alle medlemmer i forbundet skal som hovedregel være medlem i geografisk avgrensede fagforeninger.

Paragraf 6.3

Medlemmene i Fagforbundet tilsluttes fire seksjoner med bakgrunn i yrkestilhørighet:

- Seksjon for yrker innen helse- og sosial (SHS)
- Seksjon for yrker innen kirke, kultur og oppvekst (SKKO)
- Seksjon for yrker innen samferdsel og teknisk (SST)
- Seksjon for yrker innen kontor og administrasjon (SKA)

Paragraf 11.8

Seksjonene i fagforeningen

a) Sammensetning og valgprosedyre.

I fagforeningen skal seksjonen fortrinnsvis ha et eget styre eller en seksjonsansvarlig.

Styret eller seksjonsansvarlig velges av et medlemsmøte i seksjonen.

Dette medlemsmøtet velger også representanter til seksjonskonferansen i Fylkeskretsen.

Valgperioden er for to år.

Lederen i styret eller seksjonsansvarlig i seksjonen er medlem av styret i fagforeningen.

b) Oppgaver for seksjonsstyret/ seksjonsansvarlig i fagforeningen.

- Arbeide med saker som berører medlemmenes yrkesfunksjon.

- Tilrettelegge forskjellige former for yrkesfaglig tilbud til alle medlemmer i seksjonen.
- Arbeide med yrkespolitiske spørsmål.
- Tilrettelegge for at tillitsvalgte får yrkesfaglig kompetanse.
- Sikre en sterk kobling mellom det yrkesfaglige og det forhandlingsmessige.
- Være ansvarlig for seksjonsmedlemsmøter.
- Seksjonen i fagforeningen kan opprette yrkesfaglige grupper eller oppnevne kontaktperson innenfor yrkesområder når det er hensiktsmessig.
- Forvalte økonomien i seksjonen i henhold til budsjett.
- Seksjonsstyret i fagforeningen kan behandle alle saker som berører seksjonens medlemmer.

Ill. foto: Jan Lillehamre

Resultatet er at i stedet for 16 seksjonsstyrer har Østfold kommet fram til seksstyrer.

– Dette har vært en lang prosess. Målet er at alle medlemmene skal få et likeverdig yrkesfaglig tilbud, sier Kirsti Rørmyr, SKKO-leder og hovedtillitsvalgt i Halden.

Modellen som SKKO har valgt er også adoptert av de andre seksjonene i fylket.

Det er viktig å vise at Fagforbundet gir et yrkesfaglig tilbud der medlemmene bor. Og da må lokalapparatet kanskje finne løsninger som er uortodokse, men som virker, sier Kristi Rørmyr.

En del av fagforeninga

Seksjonene i Fagforbundet har organisatoriske ledd både sentralt, på fylkesnivå og i fagforeninga. Seksjonsstyret er seksjonens øverste myndighet i landsmøteperioden. Seksjonens ledere er en del av forbundets arbeidsutvalg. Seksjonsstyrets arbeidsområde er beskrevet i vedtektene. Blant oppgavene er å medvirke til at seksjonene i fylkeskretsene utfører oppgavene etter vedtektene og vedtak i overordnet organ.

På samme måte har seksjonsstyrene i fylkene ansvar for å gi hjelp og støtte til fagforeningene. Seksjonsarbeidet skal være en integrert del av det fagforeninga driver med. Fagforeninga skal sørge for at tillitsvalgtapparatet bygges opp etter gjeldende avtaleverk. Den skal ivareta medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår, arbeidsmiljø, likestillingsspørsmål, politisk påvirkning, ungdoms- og pensjonistarbeid, medlemsverving og medlemsoppfølging, yrkesfaglig tilbud og opplæring og yrkespolitisk påvirkning. En liste som kan ta pusten fra de fleste. Med dette som bakteppe er det ikke så vanskelig å skjønne at det er ulik organisering og aktivitetsnivå i seksjonene landet rundt.

CODE RÅD FOR SAMARBEID

– ikke alle fagforeningene behøver å finne opp kruttet hver gang;

- Send inn tips til seksjonene på fylket og sentralt om temakurs.
- Del med andre både i eget fylke og på landsbasis når du finner gode forelesere.
- Klikk deg inn på nettsidene til andre fylker enn ditt eget for å se etter spennende nytt.
- Bygg allianser med andre som kan tilføre Fagforbundet og din seksjon yrkesfaglig kompetanse.
- Bruk ressurspersoner på arbeidsplassene til kursholdere lokalt.
- Lag kurs på tvers av seksjonsgrensene; bruk Fagbladets yrkesfaglige hefter.
- Samarbeid med arbeidsgiver; husk det er også interessant for han å heve kompetansen til de ansatte.

CARPE DIEM – 2006-utgaven

Planleggeren er 12x18 cm og inneholder en faktabok om Fagforbundet. Den inneholder vedtekter, medlemsfordeler, LO-favørplysninger, to spesialartikler om kommunikasjon og faglig-politiske ord og uttrykk, samt notatblokk og telefon- og adressesider. Kalendariet er lett å finne fram i, og hver virkedag har fått sitt ordtak/sitat.

Refillen inneholder: Kalendarium for 2006, årsplanlegger, faktabok og notatblokk.

- ☐ stk. (art. nr. 1) refill á kr 55,- inkl. mva og porto
- ☐ stk. (art. nr. 2) komplett sort imitert skinn á kr 150,- inkl. mva og porto
- ☐ stk. (art. nr. 3) komplett i sort skinn á kr 250,- inkl. mva og porto

Navn:

Adresse:

Postnr. : Poststed:

Skriftlig bestilling til:

as Ripley,
Postboks 199 Kjelsås,
0411 Oslo
Telefaks: 22 95 16 17
E-post:
post@pelion.no

Fagforbundet er LOs største forbund med i underkant av 300 000 medlemmer. Fagforbundet organiserer arbeidstakere i kommunale, fylkeskommunale og private virksomheter.

GUD betaler ikke for rørene

| TEKST: TONE ZANDER |

Hvis tilgangen på vann er en menneskerettighet, hvordan kan den da være en vare som man må betale for, spør Brendan Martin i den siste utgaven av FOCUS, bladet til Internasjonalen for stats- og kommuneansatte.

I sin artikkel som har tittelen Gud betaler ikke for vannrørene, settes søkelyset på behovet for vann, og hvordan en milliard mennesker som er uten tilgang på reint vann, skal få det. Hvordan vi forvalter vannressursene er et hett tema internasjonalt, og Brendan Martin hevder at det er en skandale at verken stater eller markedet har klart å organisere vannforsyninger for alle.

Fagforbundet er medlem av Internasjonalen for stats- og kommuneansatte (ISKA) som utgir bladet FOCUS. ISKA er en global organisasjon som representerer mer enn 20 millioner arbeidere som jobber innafor offentlig sektor. Mer enn

600 fagforbund over hele verden er medlemmer i ISKA. Mer om ISKA kan leses på www.world-psi.org

FOCUS kommer med fire utgaver i året, og nummer 3/2005, som det refereres til overfor, inneholder flere interessante artikler for tillitsvalgte i Fagforbundet. I tillegg til artikkelen om vannressursene, finnes artikler om fattigdomsbekjempelse og kampanjen Make Poverty History som Fagforbundet også er engasjert i. For de som er interessert spørsmål og temaer som behandles i WTO, Verdensbanken og andre store, internasjonale institusjoner, vil det være nyttig å lese FOCUS.

I denne utgaven er det ISKAs assisterende generalsekretær Mike Waghorne som skriver om WTO forhandlingene om GATS-avtalen.

Ønsker du å lese FOCUS? Henvend deg til Fagforbundets informasjonsavdeling, så skal vi bestille abonnement. Bladet finnes ikke på norsk, men blant annet på engelsk og svensk.

Henvendelser per e-post til kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no eller tone.zander@fagforbundet.no. Du må oppgi navn og adresse i tillegg til informasjon om hvor du er tillitsvalgt. Hvis ikke språk er oppgitt, bestilles den svenske utgaven av FOCUS.

FAGFORBUNDET

Høsten og den gryende vinteren har stjålet utebelysningen – helt eller delvis. Tiden for inneaktiviteter er over oss. OSS-redaksjonen foreslår at inetiden benyttes til noen titt på fagforbundet.no, fagforbundet.no/tvnett/ og fagbladet.no

| TEKST: JAN TORE SKJELBEK |

På nydesignede knapper på forsiden av fagforbundet.no kan du trykke deg inn til kampanjer og prosjekter forbundet jobber med – kvalitetskampanjen, barnebyprosjektet i Angola og kampanjen «Stopp vold mot kvinner».

Innsamlingen til barnebyen passerte gledelige fem millioner i slutten av oktober. Nå gjelder det å sette inn sluttgiret, slik at vi sammen kan få reist hele byen for de foreldreløse og forsømte angolanske barna.

På nettsidene kan du holde deg oppdatert på hvordan prosjektet går, samt finne ut hvordan du kan hjelpe til med å nå målet vårt. Vi har lagt ut en fersk verveukupong som du kan laste ned fra sidene.

Fagforbundet støtter Amnesty kampanje «Stopp vold mot kvinner». For mange i forbundet er dette noe av det viktigste vi holder på med. Les mer om innsatsen som blir gjort bak lenke på forsiden av fagforbundet.no

Fagbladet – med nyhetssaker på nett

Det er god grunn til å jevnlig besøke Fagbladet på nett. Hver dag blir det lagt ut en nyhetssak som du kun finner på fagbladet.no – som du altså ikke finner i bladet. Nettstedet inneholder dessuten mange av nyhetssakene og fagartiklene fra bladet.

Lenkeknapp til Fagbladet står nå fram i ny drakt på fagforbundet.no. Knappen har fått fast andreplass blant lenkene på høyresiden. Øverst ligger knappen «Fagforbundet mener». Her legger vi stoff som i klartekst viser hva Fagforbundet står for. Jans hjørne – nettvisningen av Jan Davidsens lederartikkel i Fagbladet – er blant innholdet her inne.

– på en vinterskjerm nær deg

Den som trykker får se

Forbundets nett inneholder en rekke detaljer som ikke synes direkte på forsidene, men som kun ligger et tastetrykk eller to unna.

En slik detalj er en nylig innført lønnskalkulator som ligger på tariffsidene.

Kalkulatoren er ikke av de mest avanserte, men du får svar på det du lurer på.

Du kan også merke deg at den politiske plattformen til de rødgrønne regjeringspartiene ligger tilgjengelig fra forsidene på fagforbundet.no og Tillitsvalgnett.

Norsk Folkehjelp

**Kalender
2006**

«One dollar! One dollar! Gi meg en kulepenn! Hvorfor ikke? Du har jo to stykker i skjortelomma! Jeg bor i det huset der borte, mellom karaokebåten og skolebåten. One dollar! One dollar!»

Jente fra Chang Kinas, en av de "flytende" landsbyene, bestående av husbåter, på innsjøen Tonlé Sap, Kambodsja.

Forfatter Håvard Rem og fotograf Marcel Leliénhof dro til Sri Lanka, Kambodsja og Bosnia for å dokumentere Norsk Folkehjelps arbeid. Dette har det blitt kalender av.

Gjennom Marcells kameralinse og Håvards tekst møter du skjebner som gjør dype inntrykk. Kvinnelige mineryddere i Sri Lanka som tidligere var tamilkrigere. Barn på sykehus i Kambodsja som smiler strålende til tross for at de nettop har amputert vekk en kroppsdel. Tidligere oberster i Røde Khmer-geriljaen som forteller om tortur og krigshemmeligheter. Du kan møte menneskene bak krigsoverskriftene og se hva landene har å by på av kulturskatter og naturopplevelser.

Inntektene fra salget av kalenderen går til Norsk Folkehjelps hjelpearbeid.

Kalenderen koster kroner 295,- inkludert porto og ekspedisjonsgebyr. Du kan bestille kalenderen ved å benytte svarslippen nedenfor eller bestille på e-post: ingunn.larsen@npaid.org - se også våre nettsider www.folkhjelp.no

JAJ! Jeg ønsker å støtte Norsk Folkehjelp ved å kjøpe ☐ stk. av KALENDER 2006 for kr. 295,- pr. stk.		Kan sendes utførskert i Norge. Norsk Folke- hjelp betaler portoen.
NAVN: _____		
ADRESSE: _____		
POSTNR./STED: _____		
TLF: _____	E-POST: _____	SVARENDEINGSAVTALE Norsk Folkehjelp Svarsending 0059 0090 Oslo
SIGNATUR: _____		

– Ny Vervekampanje!

Bli med til Angola

Fagforbundet lanserer andre etappe i arbeidet med barnebyen i Angola. Hele tre ververe skal få være med på å legge ned grunnsteinen til barnebyen i august neste år. Den nye kampanjen varer til 31. januar 2006.

| TEKST: GEIRMUND JØR |

Forbundet lanserer nå en ny vervekampanje med tre premier. Alle premiene er en tur til grunnsteinnedleggingen i barnebyen i Huambo. Vinnerne får være med på en ukes tur til Angola hvor vi blant annet skal besøke en etablert SOS-barneby, besøke LO/søsterforbund i Angola og foreta den offisielle grunnsteinnedleggingen i Huambo. Vi trekker ut tre vinnere etter tre kriterier:

- En trekkes blant alle som har vervet minst tre bidragsyttere. Vinner sjansen er betydelig større enn i Lotto.
- Den som verver flest.
- En person eller fagforening eller gruppe som har gjort noe positivt eller bemerkelsesverdig i arbeidet.

Skriv til oss og fortell historiene. Styringsgruppa er jury.

Fagforbundets barneby er forbundets eget solidaritetsprosjekt. Prosjektet vil gi mellom 100 og 150 foreldreløse og forsmøtte barn i Huambo i Angola et hjem og etter forholdene en trygg oppvekst. 500 barn som ellers ikke ville fått det vil få skolegang. Flere tusen barn vil få hjelp og støtte fra helse- og sosialsenteret med hovedvekt på hiv/aids. Nylig la UNICEF fram en prognose som viste at det vil være 18 millioner foreldreløse barn i Afrika sør for Sahara innen 2010 på grunn av aidsepidemien.

Fagforbundet har inngått et samarbeid med SOS-barnebyer hvor vi garanterer for finansieringen av byggingen av barnebyen og drift i fem år, til sammen

garanterer vi for 18 millioner kroner. Vi har invitert medlemmer og ansatte til å tegne seg for et valgfritt månedlig trekk over autogiro i to år. Selvfølgelig kan vi verve familie, venner og kjente som bidragsyttere. Du finner mer om barnebyprosjektet på Fagforbundets hjemmesider www.fagforbundet.no.

Barnebyen vokser

Langsomt men sikkert vokser finansieringen av Fagforbundets barneby fram. Nylig passerte vi fem millioner og har dermed finansiert selve byggingen av halvparten av bygningene.

– Jeg er stolt og glad for at Fagforbundet har gått inn i dette prosjektet. Vi snakker ofte om internasjonal solidaritet, men får ikke så ofte anledning til å vise det i praksis. I dette tilfellet er det så konkret som det går an å bli. Mange av disse foreldreløse barna kan ikke greie seg uten vår hjelp. AIDS-epidemien har utslettet foreldre, onkler og tanter. Store deler av det sosiale nettverket har rett og slett dødd ut. I mange familier er de minste ungene avhengige av storesøsken som også bare er barn.

Nesten to tusen medlemmer har valgt å si ja til å være med på å gi noen av disse barna en framtid, nye kommer til hver eneste dag. Det gjør meg stolt og glad, sier initiativtaker og AU-medlem Stein Guldbrandsen, som minner om at det fortsatt er langt ingen til målet.

Nye vervebrosjyrer

Det er trykt nye vervebrosjyrer. Bruk dem. De kan bestilles fra posten eller lastes ned fra nettet. Forskjellen er at på de gamle står det at siste trekk er i august 2007, på de nye står at det skal trekkes i 24 måneder.

Faste kontaktpersoner

Det etableres nå ansvarlige for prosjektet og vervearbeidet i hvert fylke. Kontaktperson i Fagforbundet (unntatt bestilling av brosjyrer). marit.austgard@fagforbundet.no, telefon 23 06 47 11. Kontaktperson i SOS-barnebyer britt.aasegg@sos-barnebyer.no, telefon 23 31 08 48.

Drømmefanger tente Fagforbundet

Under TV-aksjonen Drømmefanger viste Fagforbundet og medlemmene at internasjonal solidaritet er noe som engasjerer over hele landet. Så langt OSS tillitsvalgte har oversikt over har Fagforbundet sentralt, fylkene og fagforeningene bidratt med nesten 270 000 kroner. Det er et resultat å være stolt av.

Totalt er det samlet inn i overkant av 38 millioner kroner til Drømmefanger. Pengene går til FOKUS, en bred sammenslutning av mer enn 60 kvinneorganisasjoner og kvinneutvalg i Norge. FOKUS arbeider for å bedre kvinners situasjon internasjonalt gjennom egne bistandsprosjekter. Pengene fra Drømmefanger skal brukes på lokale tiltak for å hjelpe kvinner som er utsatt for vold.

Det er viktig å bryte tausheten og være stemmen til dem som i dag ikke blir hørt, og det vil FOKUS bidra til.